

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

381.6

Szerző:

T. O.

Cím:

Megakadt az Árvizsgáló Bizottság munkája

Forrás:

Déli Hírlap

Bp.

(Hélv)

1918. IX. 5.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helyszám

Megakadt az Árvizsgáló Bizottság munkája

Egész tömeg új rendelet áll készen — Miért késik a kibocsátásuk?

(A Déli Hírlap tudósítójától.) Az országos Árvizsgáló Bizottságról sűrűn adnak hírt a lapok, azzal kecsegtetve a közönséget, hogy ennek vagy annak az ipari cikkeknek árszabályozásáról rendelet jelenik meg. Helyrehozhatlan mulasztás marad, hogy az ipari cikkek áraival csak a háború negyedik évének végén kezdtek komolyan foglalkozni, nem kevésbé helytelen azonban, hogy most is tomha lassúsággal folyik az egyes szakmabeli irányárak megállapítása. Csak kommunikék jelennek meg s nem rendeletek, a kevésbé tehető középosztálybeli közönség pedig még sokáig hiába reméli, hogy a legtöbb szükségleti cikk árait korlátok közé szorítsák és ezzel megélhetően igazán könnyítsenek.

Értesülésünk szerint az Árvizsgáló Bizottság teljesen elkészült egész sor nagypontosságú szükségleti cikk árszabályozásával, hetek óta készen állnak a rendelet-tervezetek is, a rendeletek kibocsátását hiába lesi-warja a közönség. Az Árvizsgáló Bizottság szervezete, mint a kereskedelmi miniszternek leg-

utóbb kibocsátott rendeletéből káttinik, teljesen önálló és független s így érthetetlen, miért késnek ezek a rendeletek. A legtöbb irányárát a szakérdekltség is elfogadta s így nem lehet egyebet feltételezni, mint hogy a miniszteriumban akadnak meg a rendeletek. Az Árvizsgáló Bizottság csak úgy ontja a terveket, de mint a szakérdekltségek körében halljuk, önálló hatásköre jórészt csak illuzórium, mert a miniszteriumok szervei is beleavatkoznak munkájába és késleltetik a rendeletet, másrészt pedig egyes érdekeltségi csoportok érvényesítik befolyásukat és sikerül elhuzniok a rendelet megjelenését.

A ruhaárak szabályozásáról szóló rendelet például egészen kész s a szakörök úgy ludják, hogy csak azért nem jelenhetett eddig meg, mert Malu miniszteri tanácsosnak nem volt érkezése vele foglalkozni. Ez a rendelet 450—750 koronában állapítja meg a ruhák irányárát, amihez a szakkörök is hozzájárultak s a közönségnek fel-

becsülhetetlen károsodása, hogy a rendelet kibocsátása még mindig késik.

Kész a sörárakat szabályozó rendelet is, amely 40 koronával szállítja le a sör árát, de nem jelenhetik meg, mert a pénzügyminiszter kijelentése szerint előbb tárgyalni kell az osztrák szakkörökkel is.

A butoruzsorának is véget készülni a bizottság, amennyiben a lakásberendezések kicsinybeni árát 1325—3560 koronában maximálja. Ennek a szakmának igen befolyásos érdekeltége van, amely kartel-alakulásra és monopolisztikus árakra törekszik. Ez a rendelet sem tud tető alá jutni s hasonló a helyzet egy tömeg más cikknél is. Rendkívül sürgős volna az ecet árának leszállítása s ez a soron kívül elkészített rendelet is hetek óta pihen. A mezőgazdasági gépek, passzerszámok, kötélárak, poruvák, cukorkák, kocsikenőcs és quifa ármegeállapító munkája is befejezést nyert, a rendeletek azonban valamely okból foloton késnek.

Ez a helyzet csaknem meddővé teszi az árszabályozás nagy és bonyolult előmunkálatait s elposványosítja az egész árszabályozó akciót. Nem kutatjuk, mely okok és érdekek játszanak közre felsőbb helyen az állandó késedelemnél, úgy véljük azonban, hogy a bizottságnak hivatása éppen az volna, hogy gyorsan dolgozzék s az ármegeállapítást minél sürgettebben vigye keresztül

a szükségleti cikkek mind többjénél. Érthető ekként, hogy erősen tartja magát az a hír, amely szerint az Árvizsgáló Bizottság elkedvelenedett munkájától és Friedmann Ernő, a bizottság elnöke inkább felajánlja lemondását, semmint ennyi zátony között tovább folytassa munkáját.

Ahol a bizottságnak teljesen szabad keze van, sokkal lendületesebben szorgalmazhatja célját. Az áraknak a kirakatokban kötelező megjelölése például igen nagyarányú ármegeállapító munkásságot vont maga után. A bizottság tisztviselői sorra vizsgálják az egyes szakmabeli üzleteket s ez arra indította a kereskedőket, hogy a büntetés elkerülése céljából kicsinybeni irányárakat kérjenek a bizottságtól. Több szakmában, így például a papír- és festékárak dolgában már megállapították a kirakati irányárakat. Tegnap a divalárakereskedőkkel folytatott tanácskozást a bizottság s a divalárak kirakati árát beszélték meg. Jellemző, hogy a bizottságnak ez az akciója mily jelentős nyomást gyakorolt a kirakati árakra. A kereskedők aggodalmukban maguk kériék az árak rendezését s a Fővárosi Kereskedők Egyesülete elvállalta, hogy az irányárak betartására szigorúan felügyel.

A kávéházi árak új megállapítása ügyében a bizottság korlátlanul intézkedik s így ez néhány napon belül va-

lóban megtörténik. *Emelés csak a tej, tejeskávé, tojás és vaj áránál lesz,* mert a kormány a tej árát időközben nyolcvan fillérről 1 korona 90 fillérre, a tojásét 8^é fillérre, a vajét pedig 16 koronáról 31 koronára emelte fel. A többi cikknél *lényegesen leszállítják az árakat.*

A vendéglői árak tekintetében azt remélik, hogy végre sikerült teljesen kielégítő megoldást találni. Ez az úgynevezett *törzslap-rendszer.* Eszerint minden vendéglő köteles kitölteni a bizottság által kiadott törzslapot, amelyben az összes vendéglői cikkek fel vannak sorolva. A bizottság *ötjéle ármaximálást* állapít meg, de ezek keretén belül is teljesen *egyéni* bírálja el minden egyes vendéglő betérlesztett árát. Az árakat a bizottság felülvizsgálja, a túlmagasakat a törzslapon nyomban kijavítja s a lepecsételt törzslapot a vendéglős köteles kifüggeszteni. A vendéglős minden hónapban kérheti az árak revízióját. A törzslapok kiadása máris folyamatban van a főváros 1700 vendéglőse között s az új rend *még e hó első felében életbe lép.* — miután a rendeletet a bizottság teljesen saját hatáskörében adja ki.

Csonkítja a bizottság munkáját az is, hogy egyes cikkek, mint a *cső és a fa maximálását* kivonták hatásköréből, holott munkája csak akkor lehet jó és tökéletes, ha az összes cikkek árhálóját arányosan kiépítheti. A mai helyzet tarthatatlanságának legkiválóbb bizonyítéka azonban az, hogy a *fürdői árak szabályozásáról* szóló rendelet még július elején elkészült, azonban *felsőbb helyen augusztus közepén* tul késett, úgy hogy a *folgó évre* már nem volt értelme a rendelet kiadásának.